Drie niveaus van werkelijkheidsbeleving en innerlijke leiding

- *dat wat je denkt dat bestaat*
- *dat wat werkelijk bestaat*
- *dat wat zou kunnen bestaan*

12 april 1968
lezing 162

"Gegroet lieve vrienden hier bijeen, jullie zijn werkelijk gezegend. Niet alleen vanwege je verlangen naar innerlijke leiding en waarheid, maar vooral vanwege je aanhoudend pogen om je ware wezen te verwerkelijken. Hoe meer dat geactiveerd wordt, hoe meer zegeningen er komen.

De mens die van zijn innerlijke waarheid afgesneden is, is inderdaad verloren. De meeste mensen zijn er vrijwel volledig van afgesneden en moeten daarom de weg terugvinden naar hun innerlijke realiteit. Een paar mensen hebben die verbinding gelegd en zij zijn altijd de geestelijke leiders van de mensheid geweest en zullen dat altijd blijven. Elke inspanning op dit pad is erop gericht om die verbinding te herstellen, opdat de innerlijke werkelijkheid zich kan manifesteren.

Jezus Christus heeft verkondigd dat het koninkrijk der hemelen ín de mens is. Die woorden worden vaak klakkeloos aanvaard zonder er verder over na te denken. Wat bedoelen we als we zeggen: 'koninkrijk'? Het symboliseert de absolute kracht en rijkdom die voor

de spiritueel ontwaakte mens een realiteit is. We spreken over spirituele kracht en rijkdom van liefde, over waarheid, vrede, groei, creativiteit en zegen en over de kennis van die kracht van het zelf om alles wat het bevatten kan te scheppen. Dit omvat alles wat het leven ooit kan inhouden. Het betekent volledige zelfverwerkelijking zoals die bedoeld is. Konden jullie maar beseffen dat jullie nog geen fractie van de kracht en schoonheid, waarheid en liefde, extase en het vermogen tot creativiteit bereikt hebben die jullie zouden kunnen bezitten en uitoefenen en die al van jullie is, vrienden! Dit zijn geen lege woorden, maar de onmiddellijk bereikbare waarheid.

Dit pad naar je innerlijke werkelijkheid en innerlijke leiding is zwaar. Dat komt voornamelijk omdat jullie denken dat de waarheid van het zijn zoveel verder weg is dan zij feitelijk is. Jullie beseffen niet wat het leven al is, nu al, en hoe het zou kunnen zijn als jullie het maar zouden kunnen zien, kennen en daarom realiseren. Jullie zien dit nog steeds als een verre, abstracte, onwerkelijke theorie en voelen je een geïsoleerd deeltje in een in wezen vijandig universum, dat niets met je te maken heeft. Jullie zien het universum als een statisch, onbeweeglijk iets, waarin je neergezet bent en waarvan de wetten geen verband hebben met je eigen, innerlijke wetten.

Deze opvatting en de manier waarop je jezelf ervaart in relatie tot het leven, is het werkelijke probleem. Dat en niets anders maakt het pad zo moeilijk en zwaar. Het probleem bestaat niet echt, maar het zit verscholen in deze opvatting. De vraag is hoe je dit concept kunt veranderen. Dat is de moeizame inspanning die nodig is. En, hoe ongeloofwaardig dit ook mag lijken voor degene die deze realiteit al verwerkelijkt heeft, je vecht tegen de vervulling van je ware zelf, alsof dat het vreselijkste lot van de wereld zou zijn. Als de illusie over de scheiding tussen je ware zelf en je bewustzijn van dit moment, of de scheiding tussen jou en het universum, niet zou bestaan, zou er een direct ontwaken plaats vinden, een ‘klik’ als het ware, en je zou weten wie je bent en wat het leven is.

Al mijn lezingen, al ons werken met elkaar, bestrijden deze illusie vanuit verschillende invalshoeken. Deze verschillende benaderings-wijzen hebben een bepaalde volgorde. In het algemeen gesproken vind je deze volgorde ook op je eigen, persoonlijke weg. Het individuele pad kan echter niet geforceerd worden om de volgorde van de lezingen te imiteren. Het proces verloopt eerder zo (wat sommigen van jullie al

ontdekt hebben) dat je met behulp van de lezingen je eigen waarheid vindt als een directe, spontane, innerlijke ervaring. Deze waarheid lijkt op het ogenblik van haar verschijnen zo nieuw en fris, dat je denkt dat je haar nog nooit eerder gehoord hebt. Maar later blijkt dat ze lezingen bevestigt, die je al eerder bestudeerd hebt, lezingen die diepere lagen van je onbewuste geraakt hebben. Je gebruikt de lezingen en dan gebruik je je eigen intuïtieve vermogens, die meer en meer bevrijd worden omdat je waarheid onder ogen ziet, die je eerder niet zien wou. Je ontdoen van dwalingen maakt de intuïtie en de innerlijke creatieve ervaring vrij. De lezingen geven eerst een aanzet tot dit proces en versterken en bevestigen het als je ze nog eens leest.

Vanavond gaat het vooral over *drie werkelijkheidsniveaus*. Als je eerst kunt begrijpen en later gaat verwerken wat ik hier zeg, zal dit pad veel gemakkelijker voor je worden. Sommige schijnproblemen worden opgeruimd, zodat je innerlijke leiding zich als een natuurlijk, moeiteloos verschijnsel zal manifesteren.

Wat zijn deze drie niveaus van de werkelijkheid? Jullie verwachten misschien iets te horen over de welbekende niveaus van de fysieke, mentale en spirituele werkelijkheid, waar we in allerlei contexten en verbanden over gesproken hebben. Maar dit is iets anders, dus bereid je voor op een nieuwe benaderingswijze.

Het eerste niveau van de werkelijkheid is dat *wat je denkt dat bestaat*. Het tweede niveau van de werkelijkheid is dat *wat werkelijk bestaat*. Het derde niveau is dat *wat zou kunnen bestaan*. Je moet hier niet op een filosofische, algemene en theoretische manier over praten. Hoe specifieker en persoonlijker je kunt toepassen en verwerken wat ik hier aangeef en hoe meer je het kunt betrekken op persoonlijke ervaringen en reacties in je dagelijkse strijd - hoe onbenullig ook - hoe beter het is. Onderzoek je reacties en houdingen die je geen kalm, gelukkig en levendig gevoel geven en probeer te zien hoe dat wat ik vanavond zeg, op jou betrekking heeft.

Hoe klein of hoe wereldschokkend een verstoring van je evenwicht ook mag lijken, vraag jezelf af: “Wat denk ik dat er werkelijk bestaat? In me? Om me heen? In het contact met anderen? De manier waarop ik het ervaar?” Dit is niet zo gemakkelijk, simpel of voor de hand liggend als op het eerste gezicht misschien lijkt. Beslist niet! Dit niveau te doorgronden is mogelijk het moeilijkste. Als je dat eenmaal gedaan

hebt, zijn de volgende twee werkelijkheidsniveaus veel gemakkelijker te onderkennen. *De mens is totaal verward en onwetend over wat hij werkelijk denkt en voelt.* Gewoonlijk kijkt hij er ook niet naar en is zich slechts vaag bewust van de een of andere verstoring, die hij dan snel rationaliseert en waarvoor hij dan verklaringen zoekt, die het meest passend zijn, het meest aanvaardbaar, 'logisch' of in overeenstemming zijn met uiterst oppervlakkige benaderingswijze van het leven of van zichzelf. Zodoende erkent hij slechts één laag van de vele lagen van tegenstrijdigheid en botsende emoties, en zelfs dat op zijn best op een terloopse, oppervlakkige manier. Zodoende is het werkelijke drama van zijn denkbeelden en overtuigingen, indrukken en reacties, concepten en ideeën, hoop en verlangens bijna geheel aan het oog onttrokken. De mens zoekt zijn toevlucht in collectieve, overgesimplificeerde etiketten, die verondersteld worden uit te drukken wat er werkelijk in hem omgaat. Als hij zegt dat hij depressief of angstig is, wanhopig of boos, vermoeid of bezeerd, stelt hij zich tevreden met het *benoemen* van een groot aantal gevoelens, indrukken en opvattingen over één van deze emoties, alsof je dat niet verder zou hoeven te onderzoeken. Als hij het benoemen van dergelijke emoties zou gebruiken als startpunt voor verder onderzoek, zou het aan zijn doel beantwoorden. Maar al te vaak gebruikt hij de namen van zulke emoties als een definitieve verklaring. Op die manier kan hij zelfs het eerste niveau van de realiteit van zijn vaak verwarde en onjuiste kijk op het leven, op anderen en op zichzelf, niet bereiken. Het klinkt misschien paradoxaal dat ik dit niveau 'werkelijkheid' noem. Het is een tijdelijke werkelijkheid, het is dat wat iemand nú feitelijk denkt of gelooft, of het nu juist of onjuist is. De mist en bewolktheid van een vaag bewustzijn is een niemandsland, is zelfs geen tijdelijke realiteit. Daarom is het zo pijnlijk en onveilig en is er geen toestand méér vervreemdend dan dit niveau van deze 'vóórwerkelijkheid', als ik dat zo mag noemen.

Zoals jullie weten is het een deel van het individuele werk om het hoe en waarom van deze etiketten pijnlijk nauwgezet te onderzoeken. De eerste reactie is vaak dat je niet eens weet waarom je je zo voelt en daarom geef je jezelf een snel en gemakkelijk antwoord. Zulke snelle en gemakkelijke antwoorden kunnen buitengewoon overtuigend en serieus klinken in een wereld die een frisse benadering ontvlucht. Elk probleem moet echter opnieuw bekeken worden, alsof het nooit bestaan had en alsof de maatschappij haar voorgekauwde antwoorden niet klaar had.
Als je enige aandacht besteedt aan je vermoeden waardoor een bepaald

ongelukkig gevoel werkelijk veroorzaakt wordt - en gewoonlijk is er betrekkelijk weinig aandacht voor nodig - dan vind je daar heel gemakkelijk antwoorden op. Zoals ik al zei, het is haast nooit iets op zichzelf; tegenstrijdige meningen en ideeën bestaan naast elkaar. Tegelijk met tegenstrijdige ideeën, komen bijbehorende tegenstrijdige reacties en tegenreacties op, afweermechanismen en nog meer waandenkbeelden, die er het onvermijdelijke gevolg van zijn en die nieuwe kettingreacties veroorzaken. Als dat allemaal in een warrige klimaat van onbewustheid, halfbewustheid en gemakkelijk beredeneren blijft hangen, hoe kan dan het eerste niveau van de werkelijkheid - weten wat je denkt dat bestaat - bereikt worden?

Het is bijvoorbeeld heel goed mogelijk dat iemand heimelijk denkt dat hij de belangrijkste persoon van de wereld is en tegelijkertijd dat hij de minst belangrijke is. Zelfs één zo'n veronderstelling heeft ontelbare gevolgen, die weer nieuwe, foutieve veronderstellingen in zijn relatie met de wereld voortbrengen. Elke veronderstelling brengt een sneeuwbaleffect teweeg aan onhoudbare, pijnlijke, destructieve overtuigingen en afweermechanismen, die ieder voor zich een ingewikkeld web van verwarrende en steeds pijnlijker ideeën veroorzaken. De oorspronkelijke tegenstelling vermenigvuldigt de verwarring en misvattingen en de daaruit voortvloeiende pijn. Want dwaling is pijn en waarheid is geluk.

Zulke elkaar uitsluitende ideeën met alle verwarde misvattingen van dien zijn ieder die op een pad als dit is allang bekend en hij of zij weet uit ervaring wat een last ze veroorzaken en wat een opluchting het is ze los te laten. Jullie weten ook dat elk web van verwarring een gevecht creëert tegen het ophelderen van de verwarring, ook al blijft de pijn zolang er verwarring is en ook al kent men de bevrijde, gelukkige toestand als iets opgehelderd is. Al weten jullie dit allemaal, zelfs tot op zekere hoogte uit persoonlijke ervaring en in elk geval als een juiste theorie, toch is niemand van jullie zich ten volle bewust in welke mate je nog in de vóór-werkelijkheid verkeert. De meeste van jullie zien in hun dagelijks leven nog niet waar zo'n dualistische opvatting van het zelf - als zijnde tegelijkertijd het hoogste en het laagste - verantwoordelijk is voor die laag van de werkelijkheid, waar men denkt dat bepaalde dingen bestaan, zonder dat dat zo hoeft te zijn.

Verder gebeurt het vaak dat je - ook al heb je ingezien dat je een onjuiste vooronderstelling over jezelf hebt - toch niet de volle

consequenties met betrekking tot die vooronderstelling trekt. Je ziet bijvoorbeeld niet hoe die vooronderstelling je mening over anderen beïnvloedt, hoe je denkt dat ze zijn en hoe ze over jou denken; wat een situatie of incident betekent in het licht van die vooronderstelling over jezelf; wat bepaalde reacties van jezelf en anderen werkelijk betekenen. Als je eerlijk uitspreekt wat je vermoedt dat deze persoon, situatie of gebeurtenis betekent, zul je exact weten waarom je ongelukkig bent. Precies weten waarom je dit gevoel hebt, maakt een enorm verschil. Maar niet alleen dat: het geeft je ook de kans om in te zien dat sommige van je opvattingen belachelijk zijn. Ook hier weer geldt dat je het misschien in het algemeen en theoretisch erkend hebt, maar om het werkelijk toe te passen is buitengewoon moeilijk. De intellectuele trots van de mens maakt dit zo moeilijk. Het is arrogant om jezelf boven anderen te plaatsen, maar het is nog veel schadelijker om je eigen intellect te overschatten en zodoende je werkelijke, aangeboren wijsheid over het hoofd te zien, terwijl de kinderlijke misvattingen in je persoonlijkheid ontkend worden. Op zo'n moment plaatst je je dan boven wie je werkelijk bent.

Het is zo moeilijk te erkennen welke kinderlijke nonsens in het onbewuste huizen, daar dit in tegenspraak is met de opvatting die de mens over zijn 'intelligentie' heeft. Een nog grotere motivatie om heimelijk te blijven geloven in de mist van vage indrukken en gevoelens (in plaats van ze precies te leren kennen) is misschien de volgende: een mens heeft er heel veel belang bij om deze dingen geheim te houden, omdat hij vagelijk voelt dat wanneer ze eenmaal openlijk zichtbaar zijn, hij verplicht is ze te veranderen. Daar is hij bang voor, omdat hij zó verknocht is aan zijn onjuiste denkbeeld dat een andere benaderingswijze bedreigend voor hem is. Wat niet beseft wordt, is dat het alleen bedreigend is door het betreffende idee. De illusoire opvattingen zijn gecompliceerd, ze leiden van de een naar de ander en ze moeten allemaal ontward worden om ordening en waarheid te creëren. Als je je boven je eigen, actuele zelf verheft, waar dat nog steeds onwetend en verkeerd ingelicht is, kun je geen orde scheppen. Het is moeilijk om de volstrekt kinderlijke kant te erkennen, met al zijn onzinnige ideeën en opvattingen. Zodra die kinderlijke kant openlijk zichtbaar is weet je dat het nonsens is en ben je opgelucht dat je de belastende ideeën los kunt laten.

Naast deze onzin zijn er ook nog valse opvattingen en indrukken, waarvan je zelfs bewust gelooft dat ze - minstens tot op zekere hoogte -

waar zijn. Die zijn nog moeilijker te hanteren. Dan zijn er ook opvattingen waarvan je ergens voelt dat ze niet kloppen, maar die je toch niet wilt veranderen. Op de een of andere manier lijkt het verkieslijker om de pijnlijke opvatting te aanvaarden dan een alternatief, dat diep in je onbewuste, nog erger lijkt. Dat is natuurlijk ook een waanidee, omdat geen enkele waarheid belastend, hopeloos, of op wat voor manier ook onwenselijk is. De verwarringen en connecties tussen alle verknopingen, valse voorstellingen, halve waarheden en tegenstrijdigheden omvatten alles wat nu in je bestaat. En dat moet onder ogen gezien worden voordat enige vooruitgang gemaakt kan worden.

Dit werkelijkheidsniveau moet absoluut ontward worden. Als iemand niet wil zien wat hij nu voor waar houdt, kan hij ook niet gaan zien wat op dit moment werkelijk waar is. Daardoor is hij niet in staat - door dagdromen, magie of het ontkennen van de feiten - de huidige werkelijkheid te veranderen in een werkelijkheid die gunstiger voor hem is om zodoende het derde niveau van werkelijkheid te bereiken.

Laten we een vaak voorkomend voorbeeld nemen: de angst van de mens om afgewezen te worden. De angst daarvoor loopt door zijn psychische leven en dus ook door zijn uiterlijke, fysieke leven. Afgewezen worden is voor de meeste mensen heel bedreigend. Dat zou het niet zijn als er geen specifieke vooronderstellingen aan ten grondslag lagen. Deze vooronderstellingen moeten ontmanteld worden. Iemand kan bijvoorbeeld geloven dat hij niks waard is, een afwijzing lijkt dan zijn waardeloosheid als ‘feit’ te bevestigen. Dus is het onvoldoende om een stereotype ‘verklaring’ te accepteren door te zeggen dat je bang bent. Het is allereerst nodig om te zeggen dat er angst is, omdat men bang is voor afwijzing. Vervolgens moet aan het licht gebracht worden dat afwijzing zo angstig is omdat men zich waardeloos voelt en dat gevoel niet wil erkennen. Maar zelfs dat gaat niet ver genoeg. Nu wordt het noodzakelijk om uit te vinden, op welke grond de tot nu toe heimelijke overtuiging van waardeloosheid gebaseerd is. Met andere woorden, al deze specifieke ideeën en vooronderstellingen moeten uit de vage mist vandaan worden gehaald, waar ze verborgen liggen onder het collectieve etiket ‘angst’.

Als de benadering op de hier voorgestelde wijze wordt veranderd en men serieus deze zaken onderzoekt, waarbij niets klakkeloos geaccepteerd wordt en alles op een nieuwe, frisse manier wordt

benaderd, zul je ontdekken wat je denkt dat bestaat. Vandaar kun je verder gaan kijken en de vooronderstellingen van die overtuigingen onderzoeken. Je kunt je ogen beginnen te openen en onbevooroordeeld kijken naar wat echt bestaat. Bij deze overgang van het ene realiteitsniveau naar het andere, moet je jezelf ook de vraag stellen of je werkelijk wilt ontdekken a) wat je denkt dat bestaat, en b) wat werkelijk bestaat. Alle valse vooronderstellingen die je koestert, schijnen voor te schrijven, dat ze geheim gehouden moeten worden. Als het bijvoorbeeld waar zou zijn dat je waardeloos bent en buiten de verlossing valt, zou het onder ogen zien daarvan inderdaad een zware opgave zijn. Maar is het verkieslijker om een leugen te leven door te doen alsof je in jezelf gelooft, terwijl je dat eigenlijk betwijfelt? Zulke overwegingen zullen je logisch inzicht geven om te kijken naar wat je dénkt dat bestaat, om dan uit te vinden wat echt bestaat. De waarheid is dat je heel veel waarde hebt, al is het misschien op een andere manier dan je dacht.

Tegelijkertijd geloof je misschien ook, dat je de belangrijkste en meest speciale mens van de wereld bent, die bijzondere voorrechten verdient. Zo'n geloof staande te houden is moeilijk omdat je verstandelijk een dergelijke arrogantie afwijst en je er zelfs voor schaamt. Zo'n idee erkennen brengt je dichter bij de toetsing ervan en daar ben je des te banger voor, omdat in de psyche ook het tegenovergestelde extreme idee op de loer ligt, namelijk dat je waardeloos bent. Als je niet heel speciaal bent, ben je niets. Daarom moeten beide vooronderstellingen voor je bewustzijn verborgen blijven en mogen niet onderzocht worden. Daarom kunnen ook de daaruit voortvloeiende kettingreacties en dwangmatige gedragspatronen niet op hun waarheidsgehalte getoetst worden.

Als je dus gaat zien dat je niet wit ontdekken wat er in je aanwezig is, onderzoek dan waarom je dat niet wilt. Welke misvattingen verhinderen dat? Als je die vraag beantwoordt, open je een kleine poort die je uiteindelijk zal helpen om je gedachten te veranderen, zodat je zult ontdekken a) wat je denkt dat bestaat en b) wat werkelijk bestaat.

Op dat moment ben je al twee niveaus dichter bij de innerlijke leiding en de innerlijke realiteit, bij de mogelijkheid van wat 'zou kunnen bestaan'. Dat is het Koninkrijk Gods in je. Zolang het netwerk van misvattingen omtrent wat je denkt dat bestaat - in tegenstelling tot wat werkelijk bestaat - niet ontward is, kun je niet zien dat zelfs wat

feitelijk echt bestaat niet je definitieve toestand hoeft te zijn. Dat inzicht leidt tot een enorm belangrijke verandering.
Het niveau van wat werkelijk bestaat is altijd een enorme opluchting vergeleken bij wat je denkt dat bestaat. De waarheid is nooit, maar dan ook nooit zelfs bij benadering zo bedreigend als de mistige halve waarheden en vermijdingen, ongeacht welke. Wat je denkt dat bestaat is een opluchting vergeleken bij de mist; wat werkelijk bestaat is een veel grotere opluchting vergeleken bij wat je denkt dat bestaat. Het ontdekken van de talloze mogelijkheden in de schepping is meer dan bevrijdend. Het opent de poorten naar de wereld, naar de grote vrijheid van meescheppen, naar onbegrensde ontplooiing.

Het is goed hier te zeggen dat in de gewone psychotherapie het hoogst bereikbare doel gewoonlijk het werkelijkheidsniveau is van wat feitelijk bestaat. Als iemand deze werkelijkheid en zijn zichtbare waarde en mogelijkheden en de grenzen van zichzelf en de wereld aanvaardt, als hij ervoor vecht om zo goed mogelijk te handelen en te voelen, is dat het hoogste wat je mag verwachten onder de allerbeste omstandigheden. Dat is het punt waarop de patiënt genezen wordt verklaard. Dat punt is slechts het begin van ons spirituele pad, ook al overlappen de niveaus elkaar en kun je niet zeggen dat je eerst het ene niveau bereikt moet hebben voordat je bij het volgende komt. Zo gaat dat nooit. Daarom kan inzicht in het derde niveau en ermee gaan werken zo goed als je daar nu toe in staat bent, helpen om de lagere niveaus misschien wat sneller te bereiken, met minder pijn, veiliger en met meer inzicht.

Het derde niveau, namelijk wat zou kúnnen bestaan. Wat actueel bestaat - wat gewoonlijk dé werkelijkheid genoemd wordt - is geen statische toestand. Het is niet méér reëel, waar of onveranderlijk dan het eerste niveau van wat men denkt dat bestaat. Voor wie ervan overtuigd is, lijkt het waar en echt, zodat we kunnen spreken van zíjn werkelijkheid van dat moment. Het is de werkelijkheid van zijn vooronderstellingen, die tot verdere ideeën leiden, met hun feitelijke energie en dynamiek en al hun gevolgen voor de ervaring. Dus wat men gelooft en wat er is, is niet zo verschillend als je de enorm uitgestrekte mogelijkheden beschouwt.

Als je aanneemt dat de huidige realiteit statisch en onveranderlijk is, ben je even ver verwijderd van de uiteindelijke werkelijkheid als degene die aanneemt, dat zijn illusies de uiteindelijke waarheid zijn.

De uiteindelijke werkelijkheid is wezenlijk flexibel en beweeglijk. De mens is niet in een kosmos geplaatst met een van te voren vastgesteld bestaan en vastliggende voorwaarden. Zelfs voorwerpen zijn stromend, gecondenseerde energie en voortdurend in beweging. Die energie wordt opgewekt door de manier waarop het bewustzijn functioneert. De onbeweeglijke uiterlijke wereld is dus een direct product van jou en je bewustzijn. Als je kunt beginnen met je af te vragen of, wat je dacht dat werkelijk was, ook inderdaad zo moet zijn, begin je de horizon van je ideeën en opvattingen uit te breiden en vergroot je daardoor je creatieve vermogen om de schijnbaar statische werkelijkheid te veranderen. De werkelijkheid kan in precies dezelfde mate uitgebreid worden als waarin je de horizon of de grenzen van je begrippen wilt uitbreiden. Met begrippen bedoel ik natuurlijk meer dan de oppervlakkige opvattingen en theorieën. Als jouw voorstellingsvermogen werkelijk en diepgaand onbegrensde ervaringsmogelijkheden tot geluk en zelfverwerkelijking kan bevatten, moet je werkelijkheid ook zo worden. Want bewustzijn is explosief en krachtig materiaal. Elke gedachte, zoals je weet, schept en bouwt je leven - je heel persoonlijke levensomstandigheden.

Als de onbegrensde expansie echter onbewust nagestreefd wordt, zoals een kind naar magische almacht streeft (omdat de persoonlijkheid bang is voor de huidige beperkingen en ze niet onder ogen wil zien), kan deze onmogelijk succesvol zijn. Eerst moet je de aanwezige beperkingen accepteren en ermee omgaan, omdat ze een product zijn van wat het bewustzijn gelooft. Het is onmogelijk om je eigen creatieve vermogen tot het positieve te ontdekken, voordat je het verband tussen de negatieve werkelijkheid en negatieve opvattingen ziet. Alleen wanneer je de beperking van dit moment op een realistische manier accepteert, kan je die beperking overwinnen door het besef dat ze niet hóéft te bestaan. Op die manier kom je op het derde werkelijkheidsniveau, waar je verstand je niet verder kan helpen. Dan wordt innerlijke leiding mogelijk. Die innerlijke leiding zal onbelemmerd kunnen werken, als je van het uiterlijke troebele en mistige niveau, waarop je niet weet wat er in je omgaat, naar het niveau gaat van wat je denkt dat bestaat, vervolgens naar het niveau van wat vergeleken daarmee werkelijk bestaat, en nog verder, tot het openen van de weg naar het derde niveau.

De verwerkelijking van wat zou kunnen bestaan, de uiteindelijke waarheid van je innerlijke kern, het ware zelf, is het werkelijke doel

van het leven. Want dan is de mens tot zichzelf gekomen. Hoe meer je deze niveaus te boven bent gekomen, hoe vrijer de innerlijke leiding wordt en hoe beter je deze drie werkelijkheidsniveaus begrijpt. Zij zijn de manier waarop de 'in de wereld geworpen' mens probeert terug te keren naar zijn innerlijke werkelijkheid.

Wat is het kwade, vrienden, al het kwaad waar we zo'n moeite mee hebben? Het kwade is alle dwaling en verwarring, op zowel het mistige niveau van voorwerkelijkheid als het niveau van wat men denkt dat bestaat, hetgeen zelfs niet helemaal bewust is, zodat de mens tot handelingen en gevoelens gedreven wordt die werkelijk destructief zijn en slecht genoemd worden. Ze doen het spirituele licht van de eenheid verflauwen. Het kwaad is de blinde drijfveer van onwetendheid, de vaagheid van wanbegrip, verdraaiing, dwaling. Als jullie deze woorden werkelijk begrijpen, vrienden, zal het vrijwel onmogelijk voor jullie zijn ooit iemand te haten of te geloven in de slechte aard van bepaalde mensen. Jullie zullen inzien dat je geen mens kunt haten, omdat een dergelijke haat zinloos is. Je kunt het kwaad van de dwaling of de dwaling van het kwaad haten, je kunt het effect haten van de dwaling of de vaagheid van het niet weten wat je gelooft of wat anderen geloven. Dat kun je haten, maar nooit degene die verstrikt is in de dwaling van het niet weten wat hij gelooft. Dat is de meest vervreemdende toestand: niet weten wat je gelooft, aanneemt en concludeert.

Zoals ik al eerder zei moet je ervoor oppassen om jezelf of anderen te beoordelen ten aanzien van het bereikte niveau. Het schommelt en overlapt elkaar altijd. Iemand kan tussen het tweede en derde niveau heen en weer schommelen en voldoende kracht in het derde niveau verzameld hebben om zich in alle levensomstandigheden te laten leiden. Maar deze leiding kan niet gemakkelijk doordringen en gehoord worden waar hij nog in de mist zit.

En nu, beste vrienden, ben ik klaar voor jullie vragen."

VRAAG: Maar als je nu twijfelt of je behoeften legitiem zijn? Gaat dat ook niet over de vraag naar wat zou kunnen zijn?

"Dat is een deel van de verwarring. Als je niet weet wat je mag willen, wat een legitieme behoefte van je is, raak je verward tussen het kinderlijke aspect in je, dat onredelijke en niet te verwezenlijken liefde

en aandacht verlangt en de volwassen behoefte aan menselijke warmte en affectie. In die verwarring wijs je jezelf misschien af om het laatste, terwijl je tegelijkertijd rebelleert omdat je het eerste niet krijgt. Die verwarring moet in zijn geheel aan het licht gebracht en onderzocht worden, zodat je er ordening in kunt aanbrengen.

Behalve deze verwarring kan er verwarring bestaan over wat een ander werkelijk voelt. Je eigen verwarring creëert onvermijdelijk verwarring over wat er in de ander bestaat. Op het kinderlijke niveau kun je concluderen dat je afgewezen wordt omdat je irreële eisen niet vervuld worden. Misschien ben je niet in staat om echte liefde te herkennen, omdat die in een andere vorm verschijnt dan je je had voorgesteld in je huidige toestand, waarin je misschien geen ruimte kunt maken voor andere vormen van zelfexpressie. Je kunt afwijzing ook persoonlijk opvatten en niet inzien dat het een uiting is van de onrijpheid en angst voor liefde van de ander. Al deze mogelijkheden en wederkerige tendensen moeten onderzocht worden.

De enige betrouwbare manier waarop je kunt nagaan of je bereikt hebt wat je op dit ogenblik over jezelf zou moeten weten, is je af te vragen: "Voel je je lekker opgelucht, bevrijd, energiek en licht?" Zo ja, dan kan je er absoluut zeker van zijn dat je op dit ogenblik het niveau van zelfkennis bereikt hebt dat je behoort te hebben. Als dat gevoel er niet is, kun je er zeker van zijn dat er nog veel antwoorden open zijn die je moet vinden. Je moet jezelf de juiste vraag stellen."

VRAAG: Ik weet dat ik de werkelijkheid verdraai. Ik vraag me af hoe dit op mijn werk van toepassing is, waar ik in een conflict verwikkeld ben met mijn baas. Ik voel me tenminste heel vijandig naar hem. Dit is heel werkelijk voor me, al weet ik dat ik overdrijf. Kunt U hier iets over zeggen?

"Zoals je al weet heeft dit niet veel met je baas te maken, maar gaat het over jou en je vader. Je moet jezelf de juiste vragen stellen. Wat voel je werkelijk naar hem? Wat denk je dat hij naar jou voelde, en waarom? Als je deze drie vragen beantwoordt, zal je al meer helderheid hebben op het niveau van wat je denkt dat bestaat, in plaats van in de mist te zitten en niet te weten wat je dwars zit. Uit deze vragen zullen meer vragen rijzen, uiteraard. Maar laten we niet vooruitlopen. Concentreer je maar op deze drie vragen, zonder iets zomaar voor waar aan te nemen. Het is essentieel dat je jezelf deze vragen stelt en ze

beantwoordt. Daarna kun je het volgende niveau onder handen nemen, dat handelt over wat ‘is’..

Ieder die deze lezing gehoord heeft, heeft iets in zijn hart ontvangen, waaruit een zaadje kan kiemen, groeien en rijpen tot een prachtige vrucht, ook al was je niet voortdurend met je aandacht bij mijn woorden. Laat dat gebeuren vrienden, want het leven is zo goed. De waarheid doet je gelukkig voelen, ongeluk is altijd misvatting en dwaling. Vergeet dat nooit. Dit kan je helpen om meer initiatief te ontplooien om de misvattingen over je lijden te ontdekken.

Op deze religieuze feestdag[1] kun je misschien speciale kracht putten uit de traditie van je voorouders. Niet omdat een feestdag op zichzelf van enige waarde of belang is, maar omdat de mens soms een uiterlijke stimulans nodig heeft om innerlijk iets in beweging te zetten. Voor sommigen kunnen religieuze herinneringen en vieringen zo’n stimulans betekenen. Anderen hebben dat misschien niet nodig. Maar zij hebben weer behoefte aan andere inspiratiebronnen of een andere stimulans, die ze een motor verschaft om een uitweg te vinden uit de verschrikkingen op het buitenste niveau van de mistige werkelijkheid, die zoveel angst en lijden veroorzaakt.

Wees gezegend, zeer geliefden. De liefde van de kosmos, de waarheid en schoonheid van de kosmos zijn ten allen tijde in en rondom jullie. Altijd vrienden, altijd. Roep de innerlijke leiding aan, zodat je de waarheid zien kunt en je tenslotte één wordt met de innerlijke leiding. Dat zal gebeuren wanneer je het vaak genoeg als werkelijkheid ervaren hebt.

Wees gezegend, wees in vrede, wees in God.”

[1] 12 April 1968 was ‘Goede Vrijdag’, de vrijdag voor Pasen. (Noot vertaler)

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1968
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Three Levels of Reality for Inner Guidance'.
Vertaling door Anna Bol in 1981; herzien in 1994 door Marije Mol.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009